

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت معادن

معینت پالیسی و برنامه ها

ریاست پالیسی

پالیسی معدنکاری حرفه ای و کوچک

سال 1391

فهرست مندرجات

عناوین

اصطلاحات کلیدی

صفحه	فهرست
1	1. مقدمه.....
1	2. اهداف پالیسی.....
2	3. توجیه موجودیت معدنکاری حرفه ای و کوچک.....
2	4. چارچوقه حقوقی و تنظیمی.....
2	5. نهاد های کلیدی نیدخل.....
2	6. سروی، تفحص و اکتشاف.....
3	7. بهره برداری.....
3	8. استخراج غیرقانونی.....
3	9. رسمی سازی فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک.....
3	10. تحقیق و انکشاف.....
4	11. فعالیت های تکنیکی معدنکاری حرفه ای و کوچک.....
4	12. موضوعات مالی.....
5	13. تجهیزات و ماشین آلات.....
5	14. تأثیرات سوء اجتماعی.....
5	15. مدیریت محیط زیست در فعالیت های معدنکاری کوچک.....
5	16. صحت و ایمنی.....
6	17. بستن معادن.....
6	18. همکاری بین شرکت های بزرگ و کوچک معدنکاری.....
6	19. پروسس و افزایش ارزش.....
6	20. تطبیق پالیسی معدنکاری حرفه ای و کوچک.....

اصطلاحات کلیدی

معدنکاری حرفه ای: معدنکاری حرفه ای به فعالیت های معدنکاری توسط افراد، گروه ها، خانواده ها یا نهاد های تعاونی اطلاق می شود که حداقل یا هیچگونه تجهیزات میخانیکی در آن استفاده نمی شود و اکثراً سکتور غیررسمی (غیرقانونی) بازار نامیده می شود.

معدنکاری غیرقانونی: عبارت از معدنکاری فاقد حقوق زمین، جواز معدنکاری، جواز بهره برداری، انتقال مواد معدنی و یا سایر اسناد که بتواند مشروعیت عملیات در حال اجرا را تثبیت کند.

معدن سنگ کنه: عبارت از یک نوع معدن برهنه است که مواد معدنی از آن استخراج می شود

رسمی سازی: محدوده ای که انجام وظایف در یک اداره تنظیم میگردد و فعالیت های کارمندان بوسیله قواعد و طرز العمل ها اداره می شود.

بهره برداری: هر فعالیت که بوسیله آن انکشاف قبل از تولید و استخراج منرال از یک معدن کشف شده به شیوه برهنه یا زیرمینی صورت گیرد و یا از یک معدن مصنوعی بمنظور، استفاده یا فروش مواد معدنی بهره برداری صورت گیرد.

اکتشاف: عبارت از فعالیت است که بمنظور کشف مواد معدنی، تثبیت کیفیت و کمیت ذخیره معدن و یا ارزیابی امکانات بهره برداری آن، انجام می شود.

1. مقدمه

افغانستان دارای منابع سرشار منرالی است، مقادیر زیاد این منابع مانند احجار قیمتی، ذغال سنگ، مواد ساختمانی، سنگ های تزئینی ساختمانی، طلا، برخی منرالهای صنعتی مانند گل رس، منرال های احجار کریمه (کورندم، گارنت، تورمالین و غیره)، سنگ چونه، گچ، ابرک، نمک، تالک، مگنزیت و غیره بشکل حرفه ای و به پیمانہ کوچک استخراج می شود. معدنکاری حرفه ای و کوچک در افغانستان ناشی از فقر بوده و یک تعداد زیاد مردم در همچو فعالیت ها مشغول میباشند. این نوع معدنکاری موجب مشکلات جدی اجتماعی، محیط زیستی و از دست رفتن عواید دولت می شود. تا هنوز در افغانستان مطالعات اساسی برای تثبیت تعداد واقعی معدنکاران حرفه ای و کوچک در نقاط مختلف کشور، نوعیت و طرز استخراج و پروسس منرالها صورت نگرفته است.

این نوع معدنکاری نظر به دلایل مختلف صورت میگرد که میتوان از شکل عنعنوی در ساحاتیکه دارای معادن طلا و احجار قیمتی و نیمه قیمتی است و موسمی؛ که منحصبت معیشت بدیل وابسته به فصول مختلف زراعتی میباشد و مهاجرتی؛ که در اثر نقل مکان مردم در ساحاتیکه معدن جدید کشف گردیده، نام برد.

دولت افغانستان از طریق وضع مقررات موثر و فراهم آوری تسهیلات لازم برای پروسه تفحص، اکتشاف، بهره برداری، پروسس و فروش منرالها در داخل و خارج افغانستان، متعهد به حفاظت سرمایه گذاری در بخش معادن کوچک و حرفه ای میباشد. این سکتور میتواند سهم بارز را در انکشاف وضعیت اجتماعی - اقتصادی مردم ایفا نماید. این سکتور در کاهش فقر در دهات، کاهش مهاجرت از دهات به شهرها، ایجاد فرصت های بدیل اقتصادی و سهم در رشد عواید ملی نقش مهم دارد.

نقش دولت عبارت از تسهیل و تنظیم فعالیت های معدنکاری، تشویق و حفاظت از سرمایه گذاری و انکشاف زیربنا برای این سکتور می باشد. دولت این حق را به خود محفوظ میدارد تا با معادن که دارای اهمیت استراتژییک می باشند برخورد متفاوت نماید. این پالیسی از طریق رسمی سازی فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک که شامل آموزش ها، قرضه دهی و دسترسی به وسایل تخنیک می شود و همچنان توسط استراتژی های که جهت تشویق سرمایه گذاری خصوصی افزایش عواید دولت، ایجاد اشتغال و کاهش فقر طرح میگرد قابل تطبیق میباشد.

2. اهداف پالیسی

اهداف این پالیسی رسمی سازی سکتور معدنکاری حرفه ای و کوچک، تشویق سرمایه گذاری خصوصی، افزایش عواید دولت، فراهم سازی زمینه های مشروع اشتغال و سهم گیری در کاهش فقر می باشد. همچنان این پالیسی بمنظور انکشاف این سکتور تشویق استفاده از تکنالوژی جدید در استخراج معادن کوچک می باشد. دولت از طریق این پالیسی و پالیسی های ضمنی آن سعی دارد تا میکانیزم ها و روش های را انکشاف دهد که روند سرمایه گذاری را تسهیل بخشد، ظرفیت اداری را ارتقا دهد، منابع معدنی افغانستان را حفاظت نماید و کیفیت زندگی مردم، محیط زیست و وضعیت اقتصادی محلی و کشور را بهبود بخشد.

3. توجه به موجودیت معدنکاری حرفه ای و کوچک

دولت افغانستان سهم سکتور معدنکاری حرفه ای و کوچک را در رشد اقتصاد کشور بشمول کشف ظواهر منرالی، تولید مواد معدنی و ایجاد کار و عواید برای اهالی محل، درک می کند. بنابراین، دولت خواهان تغییر شکل فعالیت های فعلی این سکتور به فعالیت های منسجم و عصری توسط فراهم آوری تسهیلات و دسترسی به بازار میباشد تا تجارت را تشویق و از قاچاق جلوگیری نماید.

4. چارچوب حقوقی و تنظیمی

به تاسی از حکم قانون اساسی افغانستان و قانون معادن، تمامی مواد و ذخایر معدنی طبیعی و مصنوعی در سطح یا زیر زمین یا در مسیر آب های کشور ملکیت انحصاری دولت است. فعالیت های معدنکاری در کشور توسط دولت، اشخاص و یا شرکت هایی که جواز معدنکاری را از وزارت معادن اخذ نموده اند، صورت می گیرد. دارنده جواز می تواند فعالیت های مربوط به معدنکاری را انجام دهد و بالای مواد معدنی کنترل داشته باشد. به اساس پالیسی ملی معدنکاری، جواز فعالیت های معدنکاری حرفه ای تنها به اتباع کشور و جواز فعالیت های معدنکاری کوچک به سرمایه گذاران داخلی و خارجی اعطاء می گردد. این جواز ها به متقاضیانی که دارای شرایط اخذ جواز میباشند، به اساس درخواست صادر میشود.

5. نهاد های کلیدی ذیدخل

نهاد های ذیل مسئولیت نظارت، تنظیم، مدیریت امور مالی، حفاظت محیط زیست، انکشاف منابع بشری، افزایش ارزشها، تجارت و ارزیابی قرارداد های معدنکاری را به عهده دارند.

- وزارت معادن
- وزارت تجارت و صنایع
- وزارت مالیه
- وزارت کار و امور اجتماعی، شهداء و معلولین
- اداره ملی حفاظت محیط زیست
- ریاست مستقل ارگانهای محلی

6. سروی، تفحص و اکتشاف

ریاست عمومی سروی جیولوجی وزارت معادن مرجع اساسی سروی و اکتشاف معادن و ارزیابی آنها در همکاری و هماهنگی نزدیک با ادارات و نهاد های ذیدخل میباشد. در آینده، سکتور خصوصی منبع خوبی برای تفحص و اکتشاف معادن

خواهد بود. ریاست عمومی سروی جیولوجی افغانستان به تفحص و اکتشاف منرالها در مناطقی که سرمایه گذاری از طرف سکتور خصوصی صورت نگیرد، ادامه خواهد داد.

7. بهره برداری

بهره برداری از منابع معدنی باید توسط اشخاصی صورت گیرد که جواز معدنکاری را رسماً از وزارت معادن اخذ نموده باشند. فعالیت های بهره برداری باید طبق قرارداد عقد شده و اسناد حقوقی لازم که براساس قوانین کشور تعیین گردیده، صورت گیرد. این قوانین شامل قانون و مقررات معدنکاری و قانون محیط زیست بوده اما محدود به آن نمی باشد. مقررات محافظت محیط زیست و امور اجتماعی بالای معادن کوچک قابل اجرا می باشد. همچنان شرکت های معدنکاری براساس قانون مکلف به تادیه مالیات و رویالیتی می باشند.

8. استخراج غیرقانونی

این پالیسی استخراج غیرقانونی مواد معدنی و ساختمانی را در افغانستان شدیداً منع میکند. در صورت کشف معدنکاری غیرقانونی، اقدامات لازم قانونی بمنظور تنظیم همچو فعالیت ها در تطابق با قانون معادن، اتخاذ می شود.

9. رسمی سازی فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک

کسانیکه به شکل رسمی و قانونی در بخش معدنکاری حرفه ای و کوچک فعالیت نمایند میتوانند به سرمایه و قرضه های کوچک دسترسی پیدا نموده و به فعالیت های خویش در این عرصه موازی به فعالیت های معدنکاری بزرگ ادامه دهند. دولت افغانستان جهت قانونی ساختن فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک متعهد به اقدامات ذیل میباشد؛ مطالعه مقدماتی در رابطه به فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک، ایجاد هماهنگی بین نهادها، تشویق معدنکاران حرفه ای و کوچک غیرقانونی غرض ارائه درخواست برای کسب جواز معدنکاری، اخذ رویالیتی های مناسب از معدنکاران مجوز فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک، ایجاد یک سیستم موثر نظارتی برای فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک، فراهم سازی منابع مالی و تخنیک برای وزارت معادن جهت ایجاد سیستم جوازدهی، نظارت و مدیریت فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک به سطح دفاتر ولایتی وزارت معادن و همچنان ایجاد میکانیسم جهت پیگیری و رسیدگی به ضعف های مرحله افزایش ارزش ها.

10. تحقیق و انکشاف

تحقیق و انکشاف در فعالیت های معدنکاری کوچک باید در برگیرنده تمام فعالیت ها بشمول سروی جیولوجیکی، اکتشاف، استخراج مواد معدنی، صحت و ایمنی، پروسس و تجارت باشد. در نتیجه این تحقیقات، تکنالوژی عصری و بهترین روش های پذیرفته شده در این صنعت معرفی خواهد شد. دولت از انکشاف و تولید تجهیزات، ماشین آلات و مواد برای فعالیت های معدنکاری در داخل کشور حمایت نموده و آنرا توسعه میدهد. واردات تجهیزات و ماشین آلات برای بهبود صنعت معدنکاری،

افزایش تولیدات، صحت و ایمنی کارکنان و حفاظت از محیط زیست مجاز میباشد. همچنان دولت متعهد به انکشاف برنامه های آموزشی برای معدنکاران حرفه ای و کوچک در رابطه به مصونیت کار و حفاظت از محیط زیست میباشد.

11. فعالیت های تخنیک معدنکاری حرفه ای و کوچک

شرکت های معدنکاری کوچک قبل از آغاز فعالیت های معدنکاری مکلف به ارائه پلان های مختلف که شامل پلان انکشاف معدن، پلان مسدود سازی معدن، پلان صحت و ایمنی، راپور ارزیابی تاثیرات محیط زیست و امور اجتماعی و غیره می شود، به وزارت معادن و اداره ملی حفاظت محیط زیست میباشند تا بدین وسیله از خسارات آینده ناشی از تاثیرات سوء اجتماعی و محیط زیستی جلوگیری و یا کاهش داده شود. طرح و ارائه پلان های فوق الذکر برای معدنکاری حرفه ای لازم نمی باشد. این پالیسی روش های معدنکاری غیرفنی و مسلکی را منع کرده و استفاده از تکنالوژی معاصر را در پروسه های قبل از فعالیت های معدنکاری و بعد از معدنکاری تشویق می کند. شرکت های معدنکاری مکلف به استفاده تکنالوژی مناسب و روش های پذیرفته شده معدنکاری در جریان انکشاف، بهره برداری و پروسس جهت تولید اعظمی، کاهش اثرات منفی محیط زیستی و انتقال مواد معدنی بطور مصون میباشند.

12. موضوعات مالی

شرکت های معدنکاری که در افغانستان فعالیت می کنند، مسئول به پرداخت تمام مالیات مربوط به تجارت، اجاره و حق الامتیاز، به وقت معین آن میباشند. دولت متعهد است تا یک سیستم حق الامتیاز رقابتی را به وجود بیاورد. دولت متعهد است تا یک صندوق وجهی انکشاف منرالها را که بتواند منحصیث یک وسیله قرضه دهی برای فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک بکار برود، ایجاد کند.

دولت با همکاری موسسات غیر دولتی متعهد به تأسیس بانک های مالی کوچک و یا نهاد های قرضه دهی را جهت فراهم آوری تسهیلات مالی برای معدنکاران حرفه ای و کوچک میباشند. همچنان دولت فراهم سازی قرضه های کوچک مالی را به معدنکاران حرفه ای و کوچک توسط نهاد های مالی موجود در محل، تشویق می کند. دولت در صدد تأسیس مراکز خریداری منرالها در هر ولایت بوده تا اینکه معدنکاران بتوانند محصولات خویشرا به ساحات نزدیک و به قیمت جهانی بفروش رسانند. مراکز خریداری منرالها مسولیت تشخیص بازار و انتقال مواد معدنی را (به سطح ملی و بین المللی) به عهده دارد.

برای مدیریت عواید معادن دولت افغانستان تلاش می ورزد تا یک صندوق وجهی عواید معادن را در حساب واحد خزاین ایجاد نماید. بر بنیاد تجارب کشور های که از لحاظ انکشاف اقتصادی موفق هستند، عواید باید به نحوه ای سرمایه گذاری شود که نیازمندی های فوری و آینده مردم افغانستان بطور شفاف مرفوع گردد.

قیمت منرالهاییکه توسط معدنکاران حرفه ای و کوچک استخراج می شوند باید ارزش واقعی آنرا منعکس سازد. نرخ رویالتی باید طوری وضع گردد که محصولات سکتور معدن را در بازار های جهانی رقابتی سازد.

13. تجهیزات و ماشین آلات

این پالیسی واردات تکنالوژی جدید، تجهیزات معدنکاری، ماشین آلات و ملزومات را که موثریت، مصونیت و قابلیت تولید معادن کوچک را بهبود بخشد، تشویق می کند. شرکت های معدنکاری کوچک میتوانند در واردات تجهیزات و ماشین آلات جدید از تسهیلات موجوده برای تادیه محصولات گمرکی بهره مند شوند. مقرر معدنکاری توضیحات بیشتر را در مورد این تسهیلات ارایه میکند.

14. تأثیرات سوء اجتماعی

پروژه های بزرگ معدنکاری اکثراً ایجاب استملاک زمین های شخصی بشمول زمین های متعلق به افراد آسیب پذیر محل را می کند. چنین وضعیت در معدنکاری کوچک متصور نیست زیرا این نوع معادن به مقیاس کوچک استخراج میشوند اما در صورت ضرورت شرکت های معدنکاری در هماهنگی با دولت تأثیرات اجتماعی را مطالعه کرده تا زمینه مساعدت و اسکان مجدد برای اهالی متضرر فراهم گردد. جبران خساره به اساس قانون استملاک زمین، در روشنای پالیسی اجتماعی در امور معادن و در مشوره با مردم محل تادیه میشود.

15. مدیریت محیط زیست در فعالیت های معدنکاری کوچک

فعالیت های معدنکاری کوچک و حرفه ای میتوان در تمام ساحات کشور به استثنای محلات که از لحاظ ایکولوژیکی آسیب پذیر، از لحاظ بیولوژیکی غنی و یا مناطق که دارای میراث های فرهنگی اند، صورت گیرد. شرکت های معدنکاری کوچک مکلف به طرح پلان مدیریت محیط زیست جهت تنظیم زباله ها و احجار بیکاره، کاهش آلودگی آب و خاک، کاهش تأثیرات ناشی از انتقال مواد بیکاره و حفاظت جنگلات میباشند. دولت استفاده تکنالوژی که از لحاظ حفظ محیط زیست مصون میباشد تشویق نموده و از طریق رسانه ها به لسان های ملی و محلی درباره حفاظت از محیط زیست برای مردم آگاهی میدهد.

16. صحت و ایمنی

شرکت های معدنکاری کوچک مکلف اند فعالیت های معدنکاری خویشرا بطور مصون، موثر و در مطابقت با کلیه قوانین و مقررات مربوط به صحت و ایمنی کارکنان در تمام عرصه ها، انجام دهند. دولت آموزش ها را بمنظور جلو گیری و کاهش حوادث، جراحت ها، امراض و ترویج فرهنگ ایمنی برای معدنکاران حرفه ای و کوچک ارایه میکند. مقتشین معادن ساحات معدنکاری را بطور منظم بازرسی نموده و در صورت تخطی، مجازات وضع خواهند کرد.

17. بستن معدن

بعد از ختم پروسه استخراج اقتصادی معادن کوچک، شرکت ها باید معدن را بصورت درست و تخریبی بسته نمایند تا نه تنها باعث احیا دوباره ایکولوژی و بیولوژی ساحه شود بلکه جوانب اجتماعی-اقتصادی بستن معدن نیز مد نظر گرفته میشود.

18. همکاری بین شرکت های بزرگ و کوچک معدنکاری

این پالیسی همکاری بین شرکت های معدنکاری بزرگ و کوچک را تشویق میکند. چنین همکاری یک محیط مناسب را برای معدنکاری پروژه های بزرگ ایجاد میکند و همچنان زمینه را برای معدنکاران معادن کوچک مساعد میسازد تا به تکنالوژی مناسب، بازار ها و برنامه های آموزشی دسترسی یابند.

19. پروسس و افزایش ارزش

دولت ارزش افزونی محصولات منرالی را در داخل کشور و همچنان صدور آنها را به بازار های سنتی و جدید تشویق میکند. دولت این حق را به خود محفوظ میدارد که مشوقه های مالی مانند معافیت محصولات صادراتی بالای منرالهای پروسس شده، کاهش مالیات و رویالتی و غیره را به منظور حمایت از پروسس و افزایش ارزش در داخل کشور اعطا نماید. همچنان دولت به حمایت خود در رابطه به انجام تحقیقات غرض انکشاف تخنیک های جدید و بهتر پروسس منرالها و انکشاف موارد استفاده محصولات محلی معادن کوچک، ادامه میدهد.

20. تطبیق پالیسی معدنکاری حرفه ای و کوچک

پالیسی معدنکاری حرفه ای و کوچک بعد از تاریخ تصویب آن توسط کابینه قابل تطبیق بوده و بحیث سند اساسی که بر مبنای آن چارچوب قانونی و حقوقی طرح و تمامی فعالیت های معدنکاری حرفه ای و کوچک کشور تنظیم می گردد، استفاده خواهد شد. وزارت معادن این پالیسی را به شکل متواتر و با در نظر داشت آگاهی از تغییرات در تکنالوژی، معیارها، بازار و مسایل دیگری که در جریان تطبیق آن بروز میکند بررسی خواهد کرد.